

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Hunyady (fő-)utca 10. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

Az ország földmívelése.

Budapest, május 5.

Most, hogy az országgyűlés a földmívelésügyi költségvetést tárgyalja, időszerű pár szóban foglalkozni azon terjedelmes jelentéssel, — habár csak egy kis, de mezőgazdáinkat leginkább érdeklő részében — melyet a földmívelésügyi miniszter 1890. évi működéséről a törvényhozás elé terjesztett.

Fontos és felette érdekes azon adathalmaz, melyet az egész jelentésben összegyűjtve találunk.

Ezen csaknem ezer oldalra terjedő mű egy teljes, lehető rövid képét nyújtja mezőgazdasági állapotainknak s mindannak, mi azzal szoros összefüggésben áll s a földmívelésügyi miniszter felügyelete, hatásköre alá tartozik.

Érdekét a jelentésnek emeli különösen azon körülmény, hogy a jelentés nem terjeszkedik pusztán azon adatok elősorolására, melyek az 1890. év eredményeként tekinthetők, hanem visszamenve az egyes mezőgazdasági ágak s ahoz tartozó ügyek kezdetleges idejére, időszerűleg igyekeznek kimutatni, az azoknál észlelt haladást vagy esést, keresve az okokat, melyek azt előidéztek s melyekkel esetleg a meglévő bajokon segíteni lehetne.

Nem zárkózik el a jelentés több helyen rámutatni a hiányokra s azon intézkedésekre, melyek alkalmazása helytelennek bizonyult. S épen ez az, a mi mindenkinben fel kell hogy keltse a hitet, hogy nem egy önmagát s működését dicsérő, hanem egy a hibákat is felismerő, azokon segíteni akaró, jövő ténykedésekkel számítani tudó férfi vezetésére van mezőgazdasági ügyünk bízva.

A jelentés a mezőgazdasági részhez mintegy bevezetésként foglalkozik hazánk földtani, hőmérsékleti viszonyai-val, minden egyes gabna-nemre kimutatva azok termelése északi határait; majd áttérve az évi csapadékmennyiségre, azon eredményre jut, hogy hazánkban az évi csapadékmennyiség 500—1500 mm. közt váltakozik s felvilágosítva megdönti azon közhitet, mintha a nagy magyaralföld lenne hazánk legszárazabb része. Mert míg a nagy magyar alföldön az évi csapadékmennyiség 500—700 mm. közt váltakozik, addig a kis magyar alföldre csak 500—600 mm. évi esőmennyiség jut. Legtöbb csapadékmennyisége van észak-keleti Magyarország és Fiume környékének, hol 1000—1500 mm. az évi esőmennyi-

ség. Az ország nagy részében legtöbb csapadék júniusban, legkevesebb februárban esik, kivélt az alföld képez, hol júniuson kívül novemberben is van egy esőmaximum.

Az éghajlati s csapadékmennyiségű viszonyok után áttér magára a mezőgazdaságra s első sorban szól magáról a mezőgazdasági területről, melyből legtöbbet bir Pestmegye, hol a mezőgazdasági terület 1,802 499 holdat tesz ki, utánna jön Bácsmege 1,586.673 holddal, a harmadik Torontál 1,596.807 holddal.

A holdankénti hozamátlag legkedvezőbb Bácsban, hol egy holdra átlag 7.58 kr. esik, Torontál e tekintetben 6 ik helyen áll az ország megyéi közt holdankénti 6.15 kr. átlaggal.

Érdekes adatot nyújt a jelentés, hazánk agrikultur voltáról azon részében, hol felsorolja, miszerint a munkaképes férfiak csaknem fele (46.05%) áll mezőgazdasági szolgálatban. Érdekessé vál e számadat különösen akkor, ha Európa más kulturállamai-val összehasonlítjuk. Mert míg nálunk 46.05%, a mezőgazdasággal foglalkozó munkaképes férfiak száma, addig Olaszországban 38.21%, Ausztriában 31.68%, Franciaországban 25.50%, Belgiumban 24.34%-ot tesz ki.

Az ország összes lakosságának 29.02%-ka foglalkozik földmíveléssel. Magyarország területének termőképességét bizonyítja, hogy az ország területének 94.35% (erdővel együtt) mintegy 46.359.399 kat. hold termőképes talaj. Csak egy európai állam, Luxemburg, áll előttünk, hol az ország területéből 95.5% termőképes.

Be volt vetve hazánkban 1890-ben 20,527.430 hold szántóból 17,164.374 hold, elemi csapások által tönkretétetett 305 533 hold (12,739.751 frt értékben) tényleg learattott 16,858.841 kat. hold.

Ezen learattott termékek közt első helyen áll a buza, melyből 41.11 millió méter termett. Legtöbb buza 4,912.168 méter Torontálban termett. Róza termett 14,699.742 méter, árpa 12,069.110 méter, zab 8,257.783 méter, repce 823.900 méter, kukoricza 23,259.704 méter stb. stb.

Az 1890. évi összes aratás értéke 852.689 ezer forint. Mezőgazdasággal kapcsolatos ipari ágak közt első helyen áll malomiparunk, volt összesen 12 277 malom, melyek 44.118 egyént foglalkoztatott. Szél- és szárazmalmok kivételével ezer malmoknál 79.478 lóerő volt alkalmazva. Malmainknak — az 1886. évben beállott vámviszonyok miatt — 1886-tól nagy küzdelmünk

volt, különösen az amerikai verseny folytán kénytelenek voltak redukálni liszttermeléseiket, az 1890. év azonban ismét kedvezőbb viszonyokat hozott.

Egy új ipari ágak, a cukor ipar-
nak fejlesztése — mely az utolsó évtizedben igen ingadozott — az 1890. évben új lendületet nyert, midőn is több új nagy gyár nyílt meg a forgalomnak, mi által a feldolgozott répa métermázsa száma — mely 1888/89-ben 3 866,881 mt. tett ki — jóval felemelkedett. Sörgyártásunk határozott és folytonos hanyatlást mutat, mert míg 1861-ben 488 sörgyár állt fenn, 1888-ban 171-re apadt le, melyben 503,271 hektoliter sör termeltedett.

Malomiparunkkal csaknem egyenrangunak tekinthető szesziparunk, mely ma hazánkban valóságos nagy ipar, mi különösen törvénykezési intézkedéseink üdvös hatásaként tekinthető. Az 1888/89. évi termelési évadban 569 szeszgyár volt működésben. A szeszfőzdek száma 82.689 volt.

Megemlékezik ezen nagy ipari ágak után a jelentés, mezőgazdaságunkkal szorosabb összefüggésben álló kisipari ágainkról, mint a len, kender, gyapjuszövet, posztóipar, festékipar, kosárfonás, sás, kavics, gyékényfonóipar, fa- és taplóiparunkról, melyek ugyan ha még első rangú fontosságra nem is emelkedtek, de minden esetre élénk illusztrációjára szolgálnak annak, hogy mezőgazdaságunkkal szoros összefüggésben álló, abból fejlődő, abból táplálkozó ipari ágaink örvendetes fejlődésnek indultak. Mezőgazdasági életünkben a termelés mellett főfontosságú, hogy terményeinket gyorsan és olcsón tudjuk a piacra vinni s így biztosítsuk számunkra a versenyképességet. Ezen szempontokból vezetve a földművelésügyi miniszter a kereskedelmi minisztert a legmesszebb menő eredményekre igyekezett rábírnai termelő gazdáink érdekében s e gondos tevékenységnek lett gyümölcse azon díjtétel megállapítása, mely a lehető s talán Európában a legolcsóbb szállítást biztosítja terményeinknek.

De nemcsak a szállítási díjak kedvező volta, hanem reánk mint termelő államra ugyancsak első fontosságú volt vámpolitikánkban oly megállapodásra jutni, termelőinknek oly feltételeket biztosítani, melyek mellett terményeiket haszonnal értékesíthessék a külföldi piacon, s e részben is megtették a kellő intézkedések. Hogy mennyire szükséges volt e téren az intézkedések megtétele, szolgáljon bizonyítékul az alábbi pár sor,

mely Németország, hazánk legnagyobb (1890-ben 68.863 ezer forint értékben) fogyasztó piacának vámpolitikáját érinti futólag.

Németországgal 1869-ben megkötött egyezségünk szerint összes gabnaneimeink vámenteseknek mondattak ki, ezen szerződés 1877-ig hatályban maradt. Ekkor új tárgyalások folytattak Németországgal, de csak akként végződtek, hogy a buza mmászájára 1 márk, malomterményre 2 márk vám lett megállapítva. De a vámemelés e ponton nem állott meg, hanem engedve 1882-ben Franciaországban megindult agrár mozgalmaknak 1885-ben a buza vámja már 5 márkra, a malomi termékeké 1887-ben 10 50 márkra emelkedett. Ily viszonyok mellett a magyar kormány is kényszerített hasonló vámemeléseket létesíteni a nyugati behozatal ellen.

Ezen kölcsönös vámháborúnak véget vetni s mindkét állam jogos érdekeinek eleget tenni, 1890-ben tárgyalások folytattak, melyek eredménye mindenki előtt ismeretes lehet. A jelentés részletesen közli kimutatását 1890-ben s megelőző években külföldi piacra szállított terményeinknek, s mint legérdekesebb részt felemlithetem, hogy legfőbb kiviteli cikkünk volt a buza, melyből 7.413,742 mtr. vitetett ki 56,660,782 frt értékben és liszt, melyből 4.468,186 mtr. 57.925,296 frt értékű szállított ki.

Nem akarunk jelen alkalommal a jelentés többi legnagyobb részére kiterjeszkedni, melyben hasonló részletességgel van felmutatva hazánk borászati, állattenyésztési, országos lótenyésztési, kincstári birtokok, erdészeti, vízi ügyek, gazdasági szakoktatás stb. ügyei, csupán a nagy közönség figyelmét akartam felhívni a földmívelésiügyi miniszter 1890. évi érdekes s tanulmányos jelentésére, melyből kiki érdem szerint megítélheti, hogy megtett-e a magyar kormány részéről minden lehető intézkedés — financiá-

lis viszonyaink figyelembe vétele mellett, — melyeknek megtétele mezőgazdasági érdekeinkre elkerülhetlenül szükségesnek mutatkozott.

Pap Géza dr.,
orsz. képviselő.

Az országgyűlési szabadelvű pártkörből. Az országgyűlési szabadelvűpárt Podmaniczky Frigyes báró elnöklete alatt tartott szerdai értekezletén tárgyalás alá vette az igazságügyi tárca költségvetését, melyet Latkóczy előadó tüzetes ismeretét után elfogadásra ajánlott. Szilágyi miniszter részletesen megvilágította azokat a tényeket, melyek a költségvetésben a kiadások emelkedését előidézik s ezek közt különösen a börtönügy s a telekkönyvek tekintetében czélba vett intézkedéseket. A miniszternek általános helyesléssel fogadott előterjesztése után a költségvetés minden vita nélkül elfogadtatván, az értekezlet véget ért.

A horvát tartománygyűlés főszozlátása. A horvát bán, a ki ez idő szerint Budapesten van, a magyar kormány elé javaslatot terjesztett, mely a horvát tartománygyűlés főszozlátásáról szól. A tartománygyűlést a javaslat szerint még ebben a hónapban oszlatná fel s az új választásokat júliusra tűznék ki. Már most egész bizonyossággal tudják, hogy a horvát kormány az új választások alkalmával fényes győzelmeket arat, s az ellenzék még érzékenyebb vereséget szenved, mint korábbi alkalmakkor. A „nagy horvát” párt erőszakolt fázisai teljesen jeleltékelenek, s a párt fumei gyűléseinek, melyben nagy akció megindítását határozták, nemcsak a horvátországi, hanem a boszniai, dalmáciai és isztriai horvátok bevonásával, se Budapesten, se Zágrábban nem tulajdonítanak nagyobb fontosságot. Politikai körökben ezenfelül valószínűnek tartják, hogy Strossmayer püspök és híveinek tábora is képtelen lesz nagyobb akcióra.

A nagyszalontai képviselőválasztást május 19-ére tűzte ki Biharmegye törvényhatóságának központi választmánya. A választás elnöke Örley Kálmán lesz; küldöttségi elnök Markovics Antal. Arany Lászlónak küldöttség ajánlja fel újból a

jelöltséget, bár tudják előre, hogy a válasz visszautasító lesz. A győzelemért küzdő két párt erős tusát fog vívni. A függetlenségi Arany lemondása óta jogos tulajdonuknak tekintik a szalontai mandátumot. A kormánypárt is újra szervezkedik. A függetlenségi párt régi jelöltje Lukács Gyula körül csoportosul, kit Szalontára várnak. A kormánypártnak még mindig nincs jelöltje. A vármegye központján azt akarnák, hogy Szunyogh Szabolcsot lépesse föl a szalontai szabadelvű párt. Szó van Lovassy Andor vármegyei árvaszéki ülnök felléptetéséről is, a ki mint a vértanu Lovassy atyafia, igen népszerű.

„Nagy-Horvátország.” A Starcevicsszinezetű horvát főhazafiak, megerősítve Dalmácia, Csehország, Bosznia és Herzegovinából érkezett jövevényekkel, Fiumében kihajóztak a tengerre, hogy ég és víz között megalapítsák s megpecsételjék a délszláv erényszövetséget. Legdrágább titkukat a halakra bízták, melyek némák; a szárazföldi embereknek nem kell ismerniük a miniszteriumot, mert az emberek fecsegők, no meg a policia is hamar kéznél van a terra firmán. A mit a tengeren tárgyaltak, az mint egy csoda által lett nyilvánossá: megalapították Nagy-Horvátországot. Egyelőre persze csak papiroson; az intézők becsüvagyát nyilván kielégíti az ilyen alkotás is. Nos, sok szerencsét kívánunk az uraknak hozzá; különösen a fegyvertestvérséghez az ifjú csehekkel, a kik a nyugati szlávoknak a legkiválóbb virágait képezik. Ha a dolog ezeknek az uraknak a feje szerint menne, a dualisztikus monarchiának négy állammá kellene szétesnie: lenne egy egy Ausztria, Magyarország, Csehország és Nagy-Horvátország. A papiroson, mely tudvalevőleg nagyon türelmes, ez a furcsa képződmény már tökéletesen kész. Csak az kár, hogy a gyakorlati alakítás még egy kissé késni fog. De azért időközben hoz némi gyümölcsöt a szövetség. A zágrábi és prágai tartománygyűlésben és talán a bécsi reichsrathban is meg fogják kísérteni a dolog mellett felszállani. Es majd Moltke stratégiájának egy torz eredménye sül ki belőle: a quarneroi erényszövetségesek különvalva fognak masirozni és . . . egyesülten kapnak verést.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A nők munkájának értékesítése.

Irta: György Aladár.

Márczius 25-én új nőegyesület alakult Budapesten: A női munkát értékesítő Lujza-egyesület. Az új egyesület célját neve jelzi. Oly nőknek, kik önálló iparüzletet nem folytatnak, de tisztességes mellékkeresetre szükségük van, lehetőleg munkát szerez, a hozzá benyújtott munkák számára vevőt biztosít s esetleg a női munkaképesítés számára új forrásokat nyit meg. Mindezen célok elérésére az egyesület munkaközvetítő irodát s esetleg állandó női munkabazárt szervez s értesítő lapot ad ki. Különös tekintettel bír ez az új egyesület, alapítójának tervezete szerint, az ugynevezett szemérmes szegény nőkre, azaz oly középosztályhoz tartozó családok női tagjaira, kik álszemérméből a társadalmi állásuknak megfelelő életszükségleti forrásokat részben titkolt mellékkereset útján szerzik be, s alapszabályaiban is biztosítja, hogy az ilyenek munkáját kívánatra titoktartás feltétele mellett közvetíti s esetleg bizonyos előleget is ad reá. A női kézimunka minden ágán kívül kiterjed az egyesület közvetítése egyes, házilag kezelt női iparágakra is, minők a virágcsinálás, majolikafestés, bijouterie-munkák, festmények és más effélék, de gondos-

kodni fog szükség esetén kéziratok és hangjegyek másolásának, valamint fordításoknak értékesítéséről is.

Főlölegesen tartom a Lujza-egyesület feladatának fontosságát fejtegetni. Az az osztatlan rokonszenv, mely az új egyesület keletkezésénél mutatkozott, elég bizonyíték arra, hogy hazánkban, de különösen a fővárosban általános tudat, hogy a családok mellékkeresetre utalt női tagjainak erkölcsi támogatásra és utbaigazításra igen nagy szükségük van, annival inkább, mert az egyetlen nevelőnői pálya máris túltöltött s azok a nők, kik erre a pályára nem léphetnek, de műveltségük következtében cseledek, kofák vagy napszámosok nem lehetnek, legtöbb esetben a véletlen szerencsére avagy kegyelemkenyérre vannak utalva. Egyetlen komoly ellenvetés lehet csak az egyesület célja ellen s ez az, hogy a középosztály körében nagyon is elterjedt álszemérmes támogatja a titoktartás megigé- rése által. Elismerem, hogy tisztán etikai szempontból ez hiba, mert az egyesületeknek feladatukul kell kitűzni a társadalom nevelését is, s itt az ideje nyiltan hangoztatni, hogy a tisztességes mellékkereset soha és senkire nézve sem lehet megszegyenítő, ellenkezőleg nagy hiba, ha valaki erre nem törekszik. De mert tényleg uralkodó még ma az álszemérmes s mert éppen a Lujza-egyesület működésének esetleges virágzása példákul fogja azt legyőzni egyeseknél, humanisztikus szempontból még a titoktar-

tás föltételét is helyesnek kell, legalább egyelőre, tartanunk.

A földolog az, hogy a Lujza-egyesület nem hódol az álhumanizmus áramlatának, mert nem könyöradományt ad, hanem segítségét. S ebben rejlik nagy etikai jelentősége. A munkaközvetítő iroda s munkabazár százalékokat fog venni a közvetítését igénybe vevőktől. A munkaadók pedig bizonynyal még az egyesület által közvetített munkát is lehetőleg olcsón fognak igyekezni megszerezni; de a segítség mégis tagadhatlanul nagy, a munkakeresőknek nem kell házalnia, nem kell bizonytalan kísérleteket tennie, tanácsot, utbaigazítást s közvetítést nyer oly egyesülettől, melyhez önmegalázkodás nélkül fordulhat s melynél a jóakaratot a dolog természete szerint föltételezheti.

Remélhető-e azonban, hogy egyetlen egyesület, avagy ha a Lujza-egyesület mintájára nagyobb vidéki városok is hasonló mozgalmat indítanak meg, néhány egyesület lényegesen előmozdítja a nők munkájának értékesítését s idővel hatással lehet arra, hogy a nő-családtagoknak eddig nagyrészt s legalább a középosztályban szabályszerűleg kellőképp fel nem használt munkaereje nemzetgazdasági szempontból is értékesíthessék?

Igen. Az egyesületeknek, bármily tökéletlen alakjai is azok a társadalmi életnek s bármily erőteljesen valóban nagy eszmék megvalósítására, megvan az a nagy előnyük,

HIREK.

— **Torontáli képviselők a kormányelnök ebédjén.** A Szapáry Gyula gróf kormányelnök által tegnapelőtt adott ebéd, Torontál megye orsz. képviselői közül: Rónay János és Papp Géza dr. vettek részt.

— **Pánik a vonaton.** A „Felső Torontál”-ban olvassuk, hogy a nagy kinkinda nagybecskereki vasut-vonalon f. hó 4 dikén este a Nagybecskerekről közlekedő személyvonat mozdonya T. Becse és Beodra között felmondta a szolgálatot. A vonaton, melyen Rónay Jenő főispán is utazott, hirtelen megállása folytán valóságos pánik ütött ki, annál inkább, mert a vonat már T. Becséről is csak nagy erőfeszítéssel volt kiindítható. Az utazó-közönség rosszat sejtve, az ajtókat feltépte és kiugrált. Egyéb baj nem történt, mint a mozdony romlott meg annyira, hogy küldönczöt kellett T. Becsére szajlítani, a honnét aztán Nagybecskerekre telegrafáltak segély-mozdonyért. A vonat jó órai késéssel indulhatott tovább.

— **Kinevezés.** A király az igazságügy-miniszter előterjesztésére Korponai Sándor dr. temesvári törvényszéki jegyzőt a nagy-szentmiklósi járásbíróvához albiróvá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Szépfy Elemér központi fogalmazó gyakornok, hason minőségben a nagy-szentmiklósi szolgabíróvához helyeztetett át.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, a legrégebbi becskereki családok egyikének tagja, Hegyi Aurél, néhai Hegyi dr. fia, tegnap hosszas szenvedés után meghalt. Temetése ma délután 6 órakor megy végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Hegyi Aurélné, szül. Napholez Paula, ugy saját, mint anyósa, özv. Hegyi János dr.-né, szül. Béró Anna, valamint testvére, Hegyi Hermin és férje, Csillag László, m. kir. honvédszázados, továbbá ezek gyermekei: Ervin, László, Győző, Margit és Jolán és számos rokonai nevében mélyen szomorodott szívevel jelenti a felejtethetetlen jó férj, illetve fiu, testvér, sógor és nagybátya, Hegyi Aurél-nek, okleveles gyógyszerész, f. évi május hó 5-én, délelőtt fél 11 órakor, élte 38-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. hó 6-án, délután 6 órakor fognak az uri-utcza 275. számú saját házában a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sirkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az en-

gesztelő szent mise-áldozat f. évi május hó 7-én, délelőtt 10 órakor fog a helybeli róm. kath. plébánia-templomban az egek Urának bemutatni. Áldás és béke porai felett! Nagybecskereken, 1892. évi május hó 5-én

— **A tréfa vége.** A múlt napokban történt, hogy Perjámoson Szeibert Vendel kovácsmester egy társával át akart csolnakázni a Maroson. Mikor a csolnakban elhelyezkedtek, ép oda ért a német-szent-péteri erdőcsész is, ki a csolnakban ülőkre tréfából ráfogta fegyverét és nevetve visszatérésre szólította fel a csolnakosokat. Miután ezek vígan tovább hajtottak, még egyszer tréfából felhívta őket, fegyverét újból lövésre tartva. A fegyver ebben a pillanatban eldőrdült és a kovácsmester a csolnakban halva rogyott le. A tragikus végű tréfa folytán leírhatatlan a szegény csész kétségbeesése, ki menten jelentkezett a perjámosi csendőrségnél. A nagy-szentmiklósi kir. járásbírósa ez ügyben a vizsgálatot megindította.

— **Tüzeset a megyében.** Jozefován a közel elmúlt napokban tűz volt, mely elhamvasztotta Reinhanz Lajos tulajdonát képező és vert falból épült házát. A kár 700 frtot tesz. Az épület az első magyar általános biztosító társaságnál biztosítva volt.

— **Megei zszurnalisztika.** A Nagy-Kikindán megjelenő „Felső-Torontál”, e héttől kezdve hetenként háromszor — kedden, pénteken és vasárnap — jelenik meg, a mi bizonyára örvendetes jele a magyar sajtó haladásának.

— **Munkásgyűlés.** A nagybecskereki munkások f. hó 8-án (vasárnap) délután 3 órakor az Elmer-féle vendéglőben általános munkás-értekezletet tartanak. A tárgysorozat a következő: 1. A nyolczórás munkaidő. 2. Az általános szavazatjog. 3. A munkások biztosítására vonatkozó törvény. 4. Indítványok.

— **Fontos pályázat jogászoknak.** A temesvári jogászegylet választmánya a múlt hóban hozott határozata alapján most érdekes pályázatot hirdet saját tagjai részére. A pályázat a zsidó vallás recepcziójára vonatkozik, s a közzétett pályázati felhívás a következőképen hangzik: A zsidó vallás napirendre hozott recepcziójának keresztülvitelére — tekintettel a recepczió fogalmára és fennálló jogunkra, minő jogváltoztatások, illetve minő törvényes intézkedések volnának szükségesek; a mennyiben pedig e vallás ez idő szerinti szervezetében arra

alkalmas nem volna, minő előleges intézkedésekkel volna azzá tehető? — 1. A pályázati idő lejár 1892. november hó 1-én d. u. 5 órakor. 2. A pályakérdés díja 20 darab körmőczi arany, mely díjat a választmány csak abszolút becű munkának tartozik kiadni. 3. A pályázók tartoznak pályaműveiket idegen kézzel olvashatóan írva és nevüket rejtő jelíges boríték kapcsán postán vagy küldöncz útján dr. Tötössy Géza egyleti titkárnál benyújtani. — A jelíge a pályamű homlokzatára is irandó. 4. A beérkezett pályaművek megbíráására a választmány az egyleti tagok sorából 3 bírálót rendel ki, kik a választmánynak bírálatuk eredményét bejelentik. 5. A pályanyerteség felett a választmány ezen jelentések alapján szótöbbséggel határoz. 6. A pályanyertes mű írója köteles művét személyesen vagy megbízottja által az egyletnek az elnök vagy helyettese által meghatározandó ülésén felolvasni és csak ezután történik a pályadíj kiadása. 7. A pályanyertes munkák a szakülélen történt felolvasás előtt közzé nem tehetőek, az egylet pedig jogosított ugy ezen munkákat, mint a felolvasás útján bemutatott egyéb dolgozatokat is az esetleg kiadandó évkönyvekbe felvenni. Minden mű különben a szerző tulajdona marad. 8. A felvetett kérdésre kizárólag csak egyleti tagok pályázhatnak. Temesvárott, 1892. évi ápril hó 23-án. Horvát Jenő kir. táblai tanácselnök, a jogászegylet elnöke és Tötössy Géza kir. kincstári alügyész, a jogászegylet titkára.

— **A temesvári kereskedelmi és iparkamara** f. hó 4-én délután 3 órakor Eisenstädter Ignác elnöklete alatt ülést tartott, melynek fontosabb tárgyairól a következőkben számolunk be.

Elnök közli, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter tekintetbe véve azt, hogy a kamara mandátuma f. évi november hóban lejár, a kamara felterjesztésére az újjá-választást elrendelte, s az erre vonatkozó intézkedéseket ugy a kamarával mint a kamarai kerület törvényhatóságával közölte. A kamarai elnökség ennek folytán a kamarát illető előmunkálatokat az iroda által elkészítette s a választókerületek és községek szerint egybeállított választási listákat a törvényhatóságoknak megküldette. Temesvárott, mint a kamara székhelyén a központi választási bizottság a beírt megválasztására f. hó 25-dikét tüzte ki az e végből kiadott hirdetmény által. Az annak idején megtörténendő újjáalakulásig azonban a jelenlegi kamara szabályszerű működését szakadatlanul folytatni fogja.

hogy új vagy kellőképen nem ismert eszmék lanceirozására sokkal alkalmasabbak, mint a magán egyének buzgalma és tevékenysége.

Jótékony nőegyesület neve, a napilapok útján is terjesztve, hamar felkelti a munka adók, meg a munkakeresők figyelmét egyaránt, sőt többet is tesz, utánzásra és gondolkodásra serkentő azokat a nőket is, kik esetleg még eddig nem érezték vágyat arra, hogy szabad idejüket mellékkereset nyeresére használják föl s ösztönt ad munkaadóknak, hogy esetleg nőkre bizzák egyes, eddig férfiak által végeztetett munkáikat.

Egyáltalán nem új eszme, hogy a nők munkájának értékesítésére külön egyesületet kell állítani. Mióta Hood Tamás gyönyörű költeménye: „Song of the Shirt” (1845) az önálló munkakeresetre szorult nők nyomorára felhívta az emberbarátok figyelmét, egymás után alakultak egyesületek, melyek különböző alakokban a szegény nők gyámolítását tűzték ki céljukul s különösen élénk lett az érdeklődés az ügy iránt a 60-as évek óta, midőn csaknem egyszerre több helyen — Londonban Parkes Erzsébet, Párisban Dalencourt asszony, Darmstadtban Büchner Lujza, Berlinben Lette, Stockholmban Olivecrona Ulrika, Prágában Naprstek Vojta, Budapesten Kühnel Ignác né stb. alapítottak nőpár-egyletet s a nők javára szolgáló női kézimunkabazárokat. Az eszme folyvást terjedt, számos egylet és bazar ma is virágzik, a női munka

termékei mindenütt szerepelnek, sőt két évvel ezelőtt Flórenczben — Dante kedvesének nevével elkeresztelt — Beatrice nemzetközi nőipar-kiállítást rendeztek, melyből kitűnt, hogy a nőknek csaknem minden téren sikerült már itt ott állást foglalniok. Nem is említve az amerikai Egyesült Államokat, elmondhatjuk, hogy a legtöbb művelt állam tulszárnyalt minket e tekintetben s oly kis országok, minő Dania, Hollandia vagy épen a természeti és politikai nehézségekkel küzdő Finnország is sokkal nagyobb munkakört biztosít a nőknek, mint mi.

Pedig fölösleges volna bizonyítgatni, hogy nálunk a középosztályhoz tartozó családok női tagjainak szüksége van támogatásra a mellékkeresetben. Tisztviselők és tanfőfiak, a középosztály zöme, sóvárogva sürgetik a fizetés fölemelését, s a közvélemény igazat ad nekik. De nem az ő családjuk az egyedül nyomorgó. Nyugdíjból tengődő özvegyek, végzett földesurak családtagjai, munkára képtelenné vált beteg családfők gyámoltalan hozzátartozói ezrivel kopogtatnak az emberbarátok ajtaján; szenvedéstől kiászott arcú, könyező szem reményük s szegénnyel fogadott könyörödomány napról napra tengődő létük oszlopa. Es ha munkát keresni megy a sors üldözött nő, üres biztató szavak rabolják el idejét, itt-ott szeméremérete nyer napról-napra sötétedő csorbát, vagy a nyomorral uzsorászkodó egyének kezébe jut, hiányos táplálkozás miatt ros-

katag teste idő előtt áldozata a túlfeszített munkának, nem munkabíró többé hanem új terhe a társadalomnak, mely csak megsegényítő könyörödományt nyújtott, de életét s erkölcsileg emelő segédkezet nem.

Ábrándozás s az élet-halálharcz komplikált rendszerének teljes félreismerése volna még csak föltételeznie is, hogy az egylet által felállított munkaközvetítő iroda és bazar megorvosolja ezeket a bajokat. Nem, soha, még ha az egylet száz-ezrekkel rendelkeznek is évről-évre. Szenvédő és nyomorult nő a jelen társadalmi és nemzetgazdasági viszonyok között mindenkor lesz s a Lujza-egyesület legfőlebb évenként egy pár száz nő könyeit segít letörölni s egy pár száznak szerzi meg azt az ártatlan örömet, hogy hozzátartozóinak saját keze munkájával szerezzen néha-néha egy kis meglepetést.

Kétségtelen, hogy ezért is érdemes egyesületnek működnie, ezért is érdemes emberbarátoknak lelkesülniök. De az egyesület hivatása nagyobb: a női munka rendszerítésének előfeltételeit kell megalapítania s a köztudatban meggyökereztetnie. A varrótü és főzőkanál egyedüli jogosultságának korszaka a régi családi élet gyökeres megváltozása s még inkább az új nemzetgazdasági viszonyok következtében teljesen megszűnt. Ipariskola, himző, keztüvarró tanfolyamok, kereskedelmi iskolák s más szakintézetek egymásután alakulnak a nők számára, alakítja a divat, de még inkább

Az országban, illetve a kamarai kerületben létesítendő ipari tanműhelyeknél betöltendő tanári állásokra reflektálók részére a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által kiírt utazási ösztöndíj tárgyában kibocsátott hirdetmény folytán 3 pályázó jelentkezett, kiknek kérvényei a keresk. miniszterhez fel fognak terjesztetni.

Végül jelenti elnök hogy Kautz Gyula dr. az osztr. magy. bank volt alkormányzóját bankkormányzóvá történt legfelsőbb kinevezetése alkalmából a kamara nevében hivatalosan üdvözölte.

Elnök jelentése helyeslőleg tudomásul vétetett.

A titkári jelentésből kiemeljük, hogy a múlt hóban az elnökség megbízásából Torontál megyébe és Nagybecskerekre utazott, hogy a helyszínen információkat szerezzen arra nézve, hogy mennyiben vannak ott meg a keresked. miniszter ur által a kamarai kerületben tervbe vett 1—2 ipari tanműhely egyikének esetleges létesítésére az előfeltételek. Titkár jelentést tesz a mérvadó körökkel Nagybecskereken tartott értekezletekről, mely szerint az összes tényezők közreműködése mellett, s a mennyiben a Torontáli helyi érdekű vasutak igazgatósága hajlandó lesz Nagybecskereken egy gépjávitó műhelyt felállítani, ez utóbbival kapcsolatban egy a gép-, mű- és épületlakatosságra kiterjedő ipari tanműhely is létesíthető volna. Mihez képest felterjesztés fog a miniszterhez tétetni.

A titkári jelentés helyeslőleg tudomásul vétetett.

A napirend tárgyai közül a következőket említjük fel:

N.-Párdány községnek még két országos vásár engedélyezése iránti folyamodványa tárgyában a miniszter által bekívánt vélemény a bizottsági javaslathoz képest tagadó értelemben fog megadatni.

Nagybecskerek városának a torontálme gyei alispáni hivatal által véleményezés végett áttett keményseprési szabályrendelete jelentés és javaslattétel végett a titkárságnak kiadatik, az ügy elintézésével az elnökség bizatik meg.

A napirend kimerítése után elnök az ülést d. u. 5 órakor berekesztette.

A közönség köréből.*)

Nyilatkozat. —

A Nagykikindán megjelenő „Felső Torontál“ a május 4-iki számban közölt „Tisztelgés községi pénzen“ című hírével felesap nagy leleplezőnek, a mennyiben azon ötletes felfedezéssel lepi meg a mit sem sejtő nagy közönséget, hogy a Csávossy Béla orsz. képviselőnél tisztelni járt ó-teleki szegény deputatusok 90 frtnyi utazási költségeiket a község pénztárából fedezték. A „Felső Torontál“ ezen híréből, mint tiszta valóságot annyit koncedálunk, hogy Csávossy Bélánál ó-teleki deputatusok tisztelni jártak s hogy Ó-Teleken községi pénztár is van — az igaz, hogy üres —. Már most mily merész fantázia kell ahhoz, hogy valaki e két való, de teljesen heterogén két ténykörülményt olyformán házasítsa össze, hogy abból a felsőtorontali „Tisztelgés községi pénzen“ című hír születhessék. De ha mi a „Felső Torontál“ e híret csupán fantasztikus forrásból eredett „jó éleznék“ tartanók, akkor mi azt a leleplező-maniakus fantasztika iránt érzett csendes részvétünk mellett, fumigálnók; miután azonban e hírek tendenciózus volta el nem tagadható s implicite ellenünk súlyos vádat tartalmaz, kénytelenek vagyunk saját reputációjunk érdekében kijelenteni, hogy e hírek azon állítása, miszerint mi Ó-Telek község pénztárából kivett 90 frttal jártunk tisztelni, gyalázatos koholmány és aljas rágalom. Együttal felhívjuk a „Felső-Torontál“ t. szerkesztőjét, hogy adja tudunkra a forrást, honnan e hirt merítette, hogy az illetővel annak rendje és módja szerint elbánassunk.

Ó Telek, 1892. évi május 5.

Az ó-teleki tisztelgők megbízásából:

Végh Ferencz,
közs. jegyző.

*) Az eredetben közzétett közérdekű közleményekért a felelősség a beküldőt illeti. A szerk.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése május hó 6-án.)

Budapest, május 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén folytatták a földmivelési

a közszükség. Az itt kiképzett nők nagyobb részének azonban nincs kellő tőkéje s elegendő ügyessége önálló üzlet alapítására, a többi munkát keres. Tanítónőket s kisedővönőket ellátnak az e célra alakult hatóságok, közvetítő irodák gondoskodnak az állandó alkalmazást kereső nőkről; az ipar- és kereskedelem szolgálatába lépett nőnek házról házra kell kopogtatnia. S pedig rohamosan közeleg az idő, midőn már ezekre megy az ily nők száma s midőn az ezek versenye megnehezíti a munkaszerezést. Itt van a Lujza-egylet egyik nagy feladata és egyúttal nagy előnye. A másik feladat a női iparfoglalkozás népszerűsítése. Nem egy száz nő és leány fordult hozzám partfogásért és tanácsért s ezek között alig volt egy-kettő, ki elhitte volna nekem, hogy ne vágyakozzék tanítónői állásra, melyre alkalmatlan, hanem nyisson szatócs boltot vagy kezdjen divatárumunkába, inkább kész volt háztartónői foglalkozásra vagy 100—150 forinttal díjazott gyermek menedékhely vezetésére, mint hogy önálló legyen, de oly pályán, mely még az ő körében szokatlan. Tanácscsal, rábeszéléssel s esetleg mesterként létesített példákkal kell hatni mindenütt, hogy ne legyenek többé a nők által is betölthető kereskedelmi helyeken kizárólag férfiak, hogy a hol még nem szorította vissza a kéziipart a gép, nők is találjanak mindenütt foglalkozást. Virágkészítés, könyvkötészet, konyhakertészet, szabóműhelyek és ruhakereskedések, papir- és könyvkereskedés, díjnoki munkák a nyilvános hivatalokban, kereskedelmi levelezői állások s annyi más tér kínálkozik a nőknek, s ne feledjük

el, hogy hazánkban egy millióval több nő van, mint férfi s közel félmillióra megy a felnőtt leányok száma, kik társadalmi viszonyaink között család körébe nem juthatnak.

A megnehezített társadalmi viszonyok korlátokat szabnak az egyesületi működés elé. Egyesület csekély eszközökkel teljesen képtelen önálló üzlet vezetésére, legyen az bár egy kis bazár is, ha mint a magános üzletemberek versenytársa lép fel. A Lujza-egylet főfeladata nem lehet soha közvetlenül munkát adni, legfőleg raktárat tarthat, időleges bazárokat alakíthat sorsolásokkal összekötve, avagy kiállításokat rendezhet, a melyeken a nagy közönség figyelmét felhívja a munkaerőkre s arra, hogy mennyiben vehetik igénybe a nők foglalkozását. Főfeladata azonban munkát közvetíteni egyeseknek s élő szóval, mint írásban és az agitáció más eszközeivel hatni arra, hogy a közvélemény barátkozzék meg a gondolattal, hogy a nőnek, még ha urinő is, dolgoznia kell s hogy bármily magas fokon fog is állani etikai szempontból örök időnkig a feleség és anya eszményképe, nem szabad soha sem elfeledkeznünk a fájdalom, már is sok százezernyi magánosan álló nők sorsáról sem. Van tennivalója ennek az új egyesületnek, sok és valóban nemes feladat áll előtte, s a ki sejtíti, mily hatalmas tényező lesz már a közel jövőben társadalmi életünkben a női munkaerő, bizonynyal ösztön őhajítja, hogy ez az új egylet, a leendő magyar társadalom egyik előharczósa és uttörője, virágazzék fel s szilárduljon meg mielőbb. Az „Élet“-ből

tárca költségvetésének tárgyalását. A vitának kiemelkedőbb momentuma nem volt. Hozzászóltak a javaslathoz: Atzél Péter báró, Papp Elek, Harkányi, Vikár és Hekenaszt.

Irányi Dániel a csanád- és békésmegyei munkások fölöslegének ki telepítése iránt emelt szót, valamint kérte a főispán kormánybiztosi szerepének beszüntetését is.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök erre kijelentette, hogy a főispán, mint kormánybiztos már eddig is számos szolgálatokat tett, a mennyiben a munkászavargások akut jellegének máris elejét vette. A kormánybiztosi minőség fentartását továbbra is szükségesnek tartja.

Az ülés vége d. u. 1 óra után.

A koronázási jubileum és az ellenzék.

Budapest, május 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szapáry Gyula gróf miniszterelnök ma közölte az ellenzék vezéreivel a koronázási jubileum tervezetét, melyre vonatkozólag meg is egyeztek. Szapáry kijelentette, hogy legközelebb betérjeszti a vonatkozó törvényjavaslatot.

A valuta rendezéséhez.

Budapest, május 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Illetékes forrásból eredő hírek alapján jelenthetem, hogy Wekerle a valuta rendezésére vonatkozólag a Rothschild-csoporttal a részletekre nézve is végleg megállapodott.

Fáklyászene Wekerlénék.

Budapest, május 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővárosban lakó állami tisztviselők elhatározták, hogy azon a napon, melyen a házban a tisztviselők fizetésének felemeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalni kezdik, fáklyászenét adnak Wekerlénék.

Ismét olasz kormányválság.

Budapest, május 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Római jelentések szerint az olasz parlamentben Rudini kormányelnök tegnapi beszéde nagy válságot idézett elő és a kormány bukását vonta maga után. A beszéd ellen és mellette 11 határozati javaslatot nyújtottak be és az ellene szóló határozati javaslatok a korábbi miniszterválságot ismertető passzusok miatt adattak be. Rudini kormányelnök kijelentte, hogy csatlakozik a Grimaldi javaslatához, mely a kabinet álláspontját támogatja. Majd a napirendre térést indítványozza, mire javaslata szavazásra kerülvén, 193 ellene és 185 mellette szavazott és így a kormány bukása befejezett tényné vált.

Rudini síri csöndben jelentette be, hogy a királynak jelentést tesz a kabinet lemondásáról.

Öngyilkos báró.

Budapest, máj 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Montekarlóból jelentik, hogy P. báró, miután az ottani játékbarlangban 120,000 frankot elvesztett, Triesztbe utazott s ott nejjével együtt a tengerbe ölte magát. E hónapban ez már a negyedik eset.

A vád alá helyezett osztrák miniszter.

Budapest, máj. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák képviselőház tegnapi ülésén Schönborn gróf igazságügyminisztert, az ifjú csehek vádjára alól óriási többséggel mentették föl.

Bismarck Herbert eljegyzése.

Budapest, máj. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bismarck Herbert ma Fiumében eljegyezte Hoyos gróf torpedógyáros leányát.

Amerikába szökött ügyvéd,

Budapest, május 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Grübich dr. andai ügyvéd ellen, ki évek óta igen nagy lábon élt és nagy vállalkozásai voltak, anyja kinek szintén tartozott — csődöt kért Grübich azonban még husvétkor Amerikába szökött családjával, és kétszázezer forint passzívát hagyott hátra

Az elmúlt inkognito.

Budapest, május 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A debreczeni katonatiszti affaire képviselőházi tárgyalása alkalmával, Gromon államtitkár által inkognitóban tartott tisztról írják Debreczenből, hogy Óváry Kelemennek hívják, régi dunántúli családból származik, igen jómodoru fiatal ember és a debreczeni polgári társaságnak kedveltje.

Csendőrök hatalmaskodása.

Temesvár, május 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Két faluról bejött csendőr, tegnap itt egy kávéházban két polgárt tartóztatott, mielőtt házkutatást tartottak náluk. A letartóztatottak ártatlansága kiderülvén, a városban nagy az izgatottság Telbisz Károly dr. polgármester, Wechselberger városi rendőrkapitány ellen fegyelmi vizsgálatot indított, mert törvény ellenére kíséretet adott a csendőröknek.

Szerkesztői üzenetek.

P. G. Budapest. Köszönettel nyugtatjuk. Azonnal rá került a sor. Vivat sequens.

P. V. A jubileumról az ünnepély után azonnal megemlékezett a Torontál. Szivesebben vettük volna, ha Ön írja meg, de hát miért késik oly sokáig? Most már nem térhetünk vissza erre a tárgyra.

M. H. Szivesen. A „Zsidónő” című operát Halévy írta. Nem német, hanem francia mű.

Buzgó olvasónő. Egy kis türelmet kérünk. Jurkovic Aladár regénye „Halálos sebek” még e hónapban fog könyvalakban megjelenni. Tessék a Pleitz-féle könyvkereskedéshez fordulni.

N-g. A „Magyar Ipar” Budapesten jelenik meg. Szerkesztősége: Új-utca 4.

REGÉNY-CSARNOK.

I r é n.

Regény.

— A „Torontál” számára írta: —
Scossa Dezső.

(16-ik folytatás.)

Az előkészületek lassan folytak az esküvőhöz. Irén szerette volna titokban tartani az egészet s házasságával hasonló meglepetést szerezni a kíváncsiak részére, a minőt már nem egyszer szerzett. S e titkolózásnak oka nem csak Sziklai Lajostól, mostoha fiától való félelme volt. A lehetőségig halasztgatta tehát az esküvő megtartását, várva a nyarat, a mely a társaság nagy részét eltávolítja a fővárosból.

Az Oszlányi család épen ellenkezőleg cselekedett. Siettek az eljegyzést közhírré tenni s szakadatlanul azon munkálkodtak, hogy az esküvő mielőbb megtartassék.

Az ezredes magán kívül volt örömeiben s leendő menyét figyelmével elhalmozta, közben nem mulasztván el fiának pénzügyi ügyeit rendbe hozni s a gazdag házasság hírére megpubult hitelezőket újabb kölcsönök nyújtására bírni.

Regécziné, mint Kornél báró közel rokona, szintén a sürgetők közé állott s minden tekintetben igyekezett beleszólási jogának érvényt szerezni. Szemei előtt csak egy czél lebegett: leányait még a holt évad beállta előtt e fényesnek ígérkező esküvőn valami neves mánás fia karján bemutatni, mint dús gazdaggá lett cousinja koszoruleányát.

Ah! ez édes ir lett volna a családi viszályok után, a mikből soha ki nem fogytak és méltó befejezése a tél élvezeteinek.

Az esküvő körülményeivel legkevésbé törődött, épen az, a kit első sorban érdekelt — a vőlegény! Épen ugy élt, mint eddig, csupán azzal a különbséggel, hogy naponta egyszer ellátogatott menyasszonyához, néha kikocsizott vele vagy páholyában néhány percet töltött.

De ez az együttlet kevés gyöngédséget teremtett. Egészen higgadtan beszéltek meg helyzetüket, követendő életmódjuk és viszonyaik tervét, adtak utasításokat és felvilágosításokat esküvőjükre nézve és néha észre sem vették, hogy hosszú ideig hallgatnak, mindenik a maga gondolataiba elmélyedten

Irén ilyenkor humorosan jegyezte meg: — Báró! Hát ön igazán vőlegényem?

Kornél mosolygott és sietett távozni, nehogy valami érzélgős jelenetnek legy tanuja, a mitől mindig irtózott. Pedig nem kellett tartania attól. Irén meg volt elégedve ezzel a különös, hideg viszonygyal.

Es miért ne lett volna?

Elérte czélját és hogy gazdagságát kellő képen élvezhesse, most már nevet és magas rangot is szerzett. Közönséges számítás vezérelte, a mely életének egyéb számításai betetőzéséül szolgált.

S a báró? — Eladta magát az első leg-többet ígérőnek, habár mentségére szolgált, hogy nem saját, de hozzátartozói akaratát követte.

Általában mindenki tudta, hogy ez a házasság nem két szerető szívnek a szerelemben és az által való egyesülése, hanem két egyén szövetsége, a kik az élet legnagyobb szerencsésjét a fényt és gazdagságot keresték.

Az idő végre elérkezett. Oszlányi Kornél báró és Dombay Irén esküvője a legnagyobb csendben, kora reggel történt meg az egyetemi templom főoltáránál, melyet gazdag virágdísz és sok száz gyertya fénye ékesített. Mintha csak félték volna, hogy az ablakokon beszűrődő napsugarak fényt vet-hetnek arra a hazugságra, a mi ajkukról elhangzott az oltár előtt.

Regécziék számítása dugába dőlt. Chloe és Dorinda nem parádezhattak vőfélyek karján, mert a két tanun kívül alig volt valaki a násznép között.

A menyasszony egyszerű fekete ruhát viselt, a vőlegény császárkabátban jelent meg s az esküvő egyetlen fényűzése az volt, hogy egy főpap adta össze őket, ki az Oszlányiakkal rokonságban állott. Még a szokásos alkalmi beszédet is elengedték.

Vajjon azok, a kik a stólválal átkötött kézzel az oltár előtt álltak, érezték-e szívükben esküjük horderejét?

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasútvonalon.

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskek.	3512	3514	3502
	v. v. v.	v. v. v.	sz. v.
	I.II.III. osztály		
Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
Temesvár "	9.50	11.20	4.00
Nagy-Kikinda	3.05	4.05	7.20
Karlova	4.09	4.45	8.04
Beodra	4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs	5.36	5.36	9.02
Kumán	6.05	5.56	9.22
Melencze	6.40	6.15	9.42
Ellemér	7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskek	7.33	6.51	10.15
	érk.		

Nagy-Becskek—Nagy-Kikinda.	3501	3511	3513
	sz. v. v.	v. v. v.	v. v. v.
	I.II.III. osztály		
Nagy-Becskek ind.	5.50	12.00	7.20
Ellemér	6.08	12.21	7.34
Melencze	6.30	12.51	8.16
Kumán	6.48	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs	7.11	1.49	9.19
Beodra	7.45	2.29	10.04
Karlova	7.56	2.42	10.2
Nagy-Kikinda	8.36	3.30	11.13
	érk.		
Temesvár "	—	5.20	4.24
Budapest "	1.20	—	8.15

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

Versecz—Nagy-Becskek.	364*	3602	3612
	v. v.	sz. v. v.	v. v.
	I.II.III. o.		
Versecz ind.	—	—	12.00
Versecz-Rét	5.50	—	2.20
*Temes-Paulis	5.57	—	2.25
Bethlen-Tanya	6.03	—	2.32
*Szivattyutelep	6.11	—	2.42
*Loudon-Tanya	6.22	—	2.55
Nagy-Margita	6.29	—	3.04
Zichyfalva	6.37	—	3.13
Györgyháza	6.49	—	3.25
Szécsénfalva	7.01	—	3.40
Ó-Lécz	7.16	—	3.57
Kanak	7.24	—	4.07
Bóka	7.33	—	4.19
Szécsány	7.49	—	4.38
	érk.	8.00	4.52
Párdány l. alul.			
Szécsány ind.	4.01	8.10	5.07
Szárcsa	4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor	4.41	8.37	5.37
Pusztá-Kenderes	4.50	8.43	5.46
Lázárföld	5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskek-Bégapart	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskek	—	—	6.35
	érk.		

Nagy-Becskek—Versecz.	3601	3611
	sz. v. v.	v. v.
	1., 2., 3. o.	
Nagy-Becskek ind.	8.15	—
Nagy-Becskek-Bégapart	8.22	5.25
Lázárföld	8.50	5.58
Pusztá-Kenderes	8.56	6.06
*Lajosmajor	9.2	6.14
Szárcsa	9.16	6.30
Szécsány	9.29	6.35
Szécsány ind.	9.44	7.00
Bóka	9.57	7.15
Kanak	10.14	7.35
Ó-Lécz	10.23	7.46
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	10.32	7.58
Györgyháza	10.42	8.10
Zichyfalva	10.54	8.27
Nagy-Margita	11.09	8.43
*Loudon-Tanya	11.18	8.52
*Szivattyutelep	11.26	9.01
Bethlen-Tanya	11.39	9.15
*Temes-Paulis	11.47	9.25
Versecz-Rét	11.55	9.33
Versecz	11.59	9.37
	érk.	
Temesvár "	3.16	—

Szécsány—Párdány.	3702	3712
	v. v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Szécsány ind.	9.34	7.05
Módos	9.56	7.32
*Fény	10.07	7.44
Párdány	10.18	7.56
	érk.	

Párdány—Szécsány.	3713	3711
	v. v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Párdány ind.	7.00	3.50
*Fény	7.13	4.03
Módos	7.27	4.18
Szécsány	7.50	4.41
	érk.	

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.
A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

Nyilttér.*)

Butorszállítás és költözködés.

131—30.30

* Az e rovat alatt közölt nem vállal felelősséget a szerk.

